

Eiropas
Komisija

JAUNĀ PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS PROGRAMMA

DARBĪBAS 2020.–2025. GADĀ EIROPAS
PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAI

Faktu lapa, 2020. gada novembris
#NewConsumerAgenda

Pēdējās piecās desmitgadēs Eiropas Savienība ir ieviesusi stingrus rīcībpolitikas pasākumus un noteikumus, kas patērētājiem nodrošina ļoti augstu aizsardzības līmeni un stabilas tiesības. Balstoties uz jau sasniegto, jaunajā Patērētāju tiesību aizsardzības programmā ir izklāstīts, kā veicināt šīs tiesības, vienlaikus aizsargājot patērētājus un nodrošinot viņiem iespējas pašreizējos pandēmijas apstākļos, kā arī turpmākajos gados.

Patēriņa izdevumi veido 54 % no ES IKP

Kā jaunā Patērētāju tiesību aizsardzības programma ietekmēs ES patērētājus?

Jaunās Patērētāju tiesību aizsardzības programmas mērķis ir reaģēt uz patērētāju vajadzībām Covid-19 pandēmijas laikā un pēc tās. Tajā izklāstīts ilgtermiņa redzējums līdz 2025. gadam un ierosinātas tādas konkrētas darbības piecās galvenajās jomās, kuras nepieciešamas, lai aizsargātu patērētājus un sniegtu viņiem iespēju aktīvi piedalīties zaļajā un digitālajā pārejā.

Patērētāju tiesības pēc Covid-19 pandēmijas

Eiropas Komisija pievērsīsies pandēmijas izraisītajām galvenajām patērētāju bažām:

- ✓ turpinot aizsargāt patērētāju tiesības ceļojumu nozarē,
- ✓ pārskatot Covid-19 ietekmi ilgākā termiņā uz Eiropas iedzīvotāju patēriņa modeļiem,
- ✓ turpinot cīņu pret patērētāju krāpšanas shēmām, negodīgu tirdzniecības praksi un krāpšanu.

Jaunās Patērētāju tiesību aizsardzības programmas piecas galvenās jomas

1. ZAĻĀ PĀREJA, kas sniedz iespēju patērētājiem ņemt aktīvu dalību

Patērētāji ir gatavi maksāt vairāk par produktiem ar lielāku ilgzinātību. Kad patērētāji saņem labāku informāciju par produkta ilgzinātību, izturīgāko produktu versiju pārdošanas apjoms var gandrīz trīskāršoties.

Labāk informēt patērētājus par produktu vides ilgtspējas raksturojumiem, tostarp to ilgzinātību vai remontējamību

Aizsargāt patērētājus pret konkrētu praksi, piemēram, zaļmaldināšanu vai priekšlaicīgu nolietojumu, un nodrošināt viņiem piekļuvi uzticamai informācijai

Veicināt uzņēmumu apņemšanos īstenot ilgtspējīga patēriņa pasākumus, kas pārsniedz juridiskās saistības

Labot produktus un mudināt iegādāties ilgtspējīgākus un apritīgākus produktus → [Preču pārdošanas direktīvas](#) pārskatīšana pēc 2022. gada

2. DIGITĀLĀ PĀRVEIDE, kas nepieciešama, lai nodrošinātu, ka patērētāji tiešsaistē ir tikpat aizsargāti kā bezsaistē

Salīdzinājumā ar 2009. gadu tiešsaistes pircēju īpatsvars ir gandrīz divkāršojies — no 32 % līdz 60 %.

Pastiprināt patērētāju tiesību aizsardzību saistībā ar mazumtirdzniecības finanšu pakalpojumu digitalizāciju → pārskatīt [Patēriņa kredītu direktīvu](#) un [Finanšu pakalpojumu tālpārdošanas direktīvu](#)

Risināt tādas jaunas problēmas saistībā ar produktu drošību, ko izraisa jaunās tehnoloģijas un pārdošana tiešsaistē → pārskatīt [Produktu vispārējās drošības direktīvu](#)

Nodrošināt patērētāju tiesību aizsardzību un aizsargāt pamattiesības saistībā ar mākslīgo intelektu → priekšlikums horizontālam tiesību aktam, ar ko nosaka prasības attiecībā uz mākslīgo intelektu

Vērsties pret tiešsaistes komercpraksi, kurā netiek ievērotas patērētāju tiesības → atjaunināt vadlīniju dokumentus par [Negodīgas komercprakses direktīvu](#) un [Patērētāju tiesību direktīvu](#) un analizēt, vai ir nepieciešami papildu tiesību akti vai citi pasākumi

3. EFEKTĪVA IZPILDE UN TIESISKĀ AIZSARDZĪBA, kas nepieciešama, lai nodrošinātu, ka visi patērētāji pilnībā gūst labumu no savām tiesībām

Komisija atbalstīs dalībvalstis tādu [nesen atjaunināto patērētāju tiesību aizsardzības noteikumu](#) īstenošanā, kuri stiprinās patērētāju tiesības, nodrošinās lielāku digitālo taisnīgumu, stingrākas sankcijas un efektīvu kolektīvās tiesiskās aizsardzības mehānismu masveida kaitējuma gadījumos.

Koordinēt un atbalstīt Patērētāju tiesību aizsardzības sadarbības tīkla izpildes nodrošināšanas darbu cīņā pret nelikumīgu praksi

Atbalstīt iestādes, nodrošinot kopīgus un inovatīvus e-rīkus izmeklēšanām tiešsaistē

Novērtēt iestāžu rīkkopu tādas prakses novēršanai, ar ko pārkāpj ES patērētāju tiesības -> [regulas par sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā](#) novērtējums

4. PATĒRĒTĀJU NEAIZSARGĀTĪBA, stiprināt patērētāju informētību, pievēršoties dažādu patērētāju grupu vajadzībām

Atbalstīt patērētājus, kas ir neaizsargātāki par citiem īpašu informācijas vajadzību dēļ, piemēram, bērnus, vecāka gadagājuma cilvēkus vai personas ar invaliditāti.

Uzlabot parādu konsultāciju pakalpojumu pieejamību dalībvalstīs

Stiprināt bērnu aprūpes produktu drošību -> Produktu vispārējas drošības direktīvas pārskatīšana un jaunas drošības prasības attiecībā uz bērnu aprūpes produktu standartiem

Atbalsts vietējām iniciatīvām, kuru satvarā sniedz konsultācijas patērētājiem, tostarp attālos apgabalos

5. PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBA GLOBĀLĀ KONTEKSTĀ, kas veicina augsta līmeņa patērētāju aizsardzību ārvalstīs

Pirkumi no pārdevējiem ārpus ES palielinājušies no 17 % 2014. gadā līdz 27 % 2019. gadā.

Izstrādāt rīcības plānu ar Ķīnu, kas nepieciešams, lai uzlabotu sadarbību tiešsaistē pārdoto produktu drošības jomā

Piedāvāt regulatīvu atbalstu ES partnervalstīm